

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΝΙΑΙΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ (ΟΜΑΔΑ Β΄)
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΕΤΗ

Α. Το κείμενο πραγματεύεται την κοινωνικότητα. (Θέμα του κειμένου) Αρχικά, αναφέρεται ότι η κοινωνία είναι απαραίτητη ώστε το άτομο να καταπολεμά τους κινδύνους και να εξασφαλίζει την υπόστασή του. (1η) Στην συνέχεια, σημειώνεται ότι η κοινωνική συνείδηση είναι ο σεβασμός προς τον συνάνθρωπο και τα δικαιώματά του, η συμβολή στο συλλογικό συμφέρον (2η) και η αντιμετώπιση της αδράνειας. (3η) Επίσης, επισημαίνεται ότι ο εγωκεντρισμός οφείλεται σε κοινωνικούς παράγοντες, όπως οι θεσμοί και τα ιδανικά. (4η) Τέλος, υπογραμμίζεται η αναγκαιότητα ενεργοποίησης της αξιοκρατίας από το κράτος και ανάπτυξης της κοινωνικής αρετής μέσω του εθισμού των πολιτών σε αυτές. (5η)

B1. α. Η κοινωνία είναι απαραίτητη. : Σ

β. Η κοινωνική συνείδηση συνδέεται με την αδιαφορία προς τον συνάνθρωπο. : Λ

γ. Η κοινωνική συνείδηση συνδέεται με την ενίσχυση της νωθρότητας. : Λ

δ. Τα ιδεώδη της κοινωνίας μορφοποιούν τον τρόπο σκέψης των μελών της. : Σ

ε. Η αξιοκρατία είναι απαραίτητη για ένα κράτος. : Σ

B2. α) Πρώτη παράγραφος : Επίκληση στην αυθεντία. («Είναι αυτονόητο ότι ο άνθρωπος θα μπορούσε να επιζήσει κάτω από ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες. Αυτές όμως του τις προσφέρει μονάχα η κοινωνική ζωή που αποδείχτηκε μια αναγκαιότητα», γράφει ο Άντλερ.)

Τρίτη παράγραφος: Επίκληση στη λογική με τεκμήριο-γνωμικό/ρητό. (Οι λίγοι κακοί, λέει μια λαϊκή έκφραση, βλέπουν λιγότερο από τους πολλούς αδιάφορους.)

β) **γιατί** : αιτιολόγηση / **βέβαια** : βεβαίωση / **αν** : προϋπόθεση / **αλλά και** : προσθήκη / **είτε** : διάζευξη

B3. α)

ύπαρξη: υπόσταση / **ευνοϊκές**: θετικές, ευμενείς / **έμπρακτη** : ενεργή, οργανική / **καταπατεί**: παραβιάζει, καταστρατηγεί / **καλό**: όφελος, συμφέρον, κέρδος

β) **ανίσχυρος** ≠ ικανός, επαρκής, κατάλληλος / **έμπρακτη** ≠ θεωρητική / **συλλογικές** ≠ ατομικές / **εξαιρετικό** ≠ σύνηθες, συνηθισμένο, τετριμμένο / **συμμετοχή** ≠ απουσία, αποχή

B4. α) Εντός των εισαγωγικών τίθεται αυτούσιο απόσπασμα κειμένου.

β) 1- *Ο έντονος ατομικισμός, ... έχουν βαθιά τις ρίζες τους σε κοινωνικά αίτια.*

2- *καλλιέργεια της κοινωνικής αρετής.*

Γ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ: Αγαπητά μου παιδιά,

Συγκεντρωθήκαμε σήμερα στον χώρο του Λυκείου μας, διότι επιθυμώ να σας μιλήσω για ένα πολύ σημαντικό ζήτημα. Είναι αληθές ότι ο άνθρωπος είναι ενταγμένος στην κοινωνία και πρέπει να

αγωνίζεται για το όφελός της. Το ζήτημα όμως που μας προβληματίζει είναι η κοινωνική αδιαφορία που επιδεικνύουν πολλοί άνθρωποι και οι συνέπειές της.

ΚΥΡΙΩΣ ΘΕΜΑ/ Α΄ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: (1) Εκφυλίζονται/αλλοιώνονται οι διαπροσωπικές σχέσεις και αποξενώνονται οι άνθρωποι. Αυτή η απώλεια της γνήσιας ανθρώπινης επαφής, οδηγεί πολλούς στο να αναπτύσσουν κατάθλιψη σε πολύ μεγάλο βαθμό.

(2) Η κάθε τάξη, στην προσπάθειά της να υπερισχύσει έναντι των υπολοίπων, τις κατηγορεί για τα προβλήματα τα οποία μαστίζουν/ταλαιπωρούν την κοινωνία. Αυτό καλλιεργεί τον ρατσισμό που συχνά εκδηλώνεται με τη βία.

(3) Πολύ συχνά οι άνθρωποι δεν είναι έντιμοι στις οικονομικές τους συναλλαγές. Κατ' αυτόν τον τρόπο, όμως, οι συνάνθρωποί τους υποβαθμίζονται οικονομικά και δεν μπορούν εύκολα να καλύψουν τις βασικές τους ανάγκες.

(4) Ακόμα, οι πολίτες δεν σέβονται το περιβάλλον και το ρυπαίνουν με τα απορρίμματά τους, αγνοώντας ταυτόχρονα την ανακύκλωση. Η μόλυνση του περιβάλλοντος προκαλεί σοβαρές ασθένειες αλλά και θανάτους.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ: Παρόλα αυτά, αγαπητά μου παιδιά, υπάρχουν τρόποι με τους οποίους ο πολίτης μπορεί να αποκτήσει κοινωνική συνείδηση.

(1) Είναι αναγκαίο το σχολείο να μεταδώσει στον άνθρωπο, την πολύτιμη αξία της κοινωνικοποίησης. Αυτό ισχύει, επειδή η εκπαίδευση διαμορφώνει σε μεγάλο βαθμό την προσωπικότητα του ανθρώπου.

(2) Τα Μέσα Ενημέρωσης, επειδή επηρεάζουν σημαντικά τη βούληση των δεκτών τους, είναι απαραίτητο να τους ενημερώνουν με αντικειμενικό τρόπο για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινωνία και τις αρνητικές συνέπειές τους,

(3) Τα πολιτικά πρόσωπα, τα οποία αποτελούν πρότυπο συμπεριφοράς, αρμόζει να επιδείξουν το ενδιαφέρον τους προς το κοινωνικό σύνολο με πράξεις. Αυτό θα έχει ως συνέπεια οι πολίτες να μιμούνται τα πρόσωπα αυτά.

(4) Μεγάλη σημασία έχει η ορθή λειτουργία των εθελοντικών οργανώσεων που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην κοινωνία με πολύ μεγάλο ζήλο και υποκινούμενες από την αγάπη τους για αυτή, χωρίς να αναμένουν αντάλλαγμα.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ: Κλείνοντας, αγαπητά μου παιδιά, θα ήθελα να σας αναφέρω για άλλη μια φορά ότι οι συνέπειες της κοινωνικής αδιαφορίας είναι αρνητικές, αλλά υπάρχουν τρόποι ανάπτυξης της κοινωνικής συνείδησης. Επομένως, αρμόζει να εφαρμοστούν οι τρόποι αυτοί, διότι έτσι θα προοδεύσει η κοινωνία μας.

Ευχαριστώ που με ακούσατε.